

عنوان مقاله:

ابن جنی، مجاز و اصالت حقیقت

محل انتشار:

دوفصلنامه زبان و ادبیات عربی، دوره 6، شماره 10 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

امیر صالح معصومی - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات عربی دانشگاه اصفهان، نویسنده مسوول

محمد خاقانی - استاد زبان و ادبیات عربی دانشگاه اصفهان

محمد رضا ابن الرسول - استادیار زبان و ادبیات عربی دانشگاه اصفهان

خلاصه مقاله:

مجاز یکی از مهمترین پدیده های زبانی است که شناخت ویژگی های آن می تواند نقش به سزایی در شکل گیری فهم صحیح از سخن متکلم داشته باشد. این پدیده ه زبانی همواره از جنبه های مختلف ادبی، اصولی و کلامی بررسی شده است. ابن جنی یکی از مشهورترین نحویان و زبان شناسان قرن چهارم است که در این باب دیدگاه بسیار ویژه و متفاوتی دارد. در نگاه ابن جنی، مجاز گستره کاربرد بسیار وسیعی دارد چنان که بیشتر واژگان یک زبان را به خود اختصاص داده و تمییز آن از حقیقت بسیار دشوار مینماید. برداشت خاص او از مجاز افزون بر تاثیراتی که بر ادبیات و علم کلام می گذارد، می تواند بر یکی از مشهورترین نظریه های اصول فقه در مباحث الفاظ یعنی اصل ترجیح حقیقت بر مجاز یا (صالت حقیقت) نیز تاثیر گذار باشد. در این مقاله برآنیم تا در کنار شرح نظریه ابن جنی، با بهره گیری از روش توصیفی- تحلیلی، تاثیر آن را بر اصالت حقیقت مورد مطالعه قرار دهیم. به نظر می رسد با پذیرش دیدگاه ابن جنی، عمومیت اجرای (اصل حقیقت) آنگونه که اصولیان ادعای آن را دارند، با محدودیت های جدی رو به رو شود و بر خلاف نظر ایشان، می بایست به هنگام شک در اراده متکلم از (اصالت مجاز) بهره برد.

کلمات کلیدی:

ابن جنی، حقیقت و مجاز، اصول فقه، اصالت حقیقت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/602726>

